ÅSLUND, FRIDA (1879–1937): *Folke och Frida. Berättelser om två små "ostyringars" öden och äventyr*. Ill.: A. T. Byberg. Stockholm: Bonnier, 1925. 139 s. (Barnbiblioteket Kamraterna; 24.) / Forts. av: *Frida i Per-Nilsgården*, 1928.

Med utgångspunkt i sin egen uppväxt i Umeå på 1880-talet berättar författaren lustigt och rörande om den lilla karska Frida som tillsammans med sin "kömpanjon" Folke upplever stora och små äventyr i och omkring de gårdar Öst på stan, som är deras hem fram till den stora stadsbranden 1888. Frida drömmer om att bli akterstäderska på ångbåten Västerbotten, och en gång tar hon Folke med sig och går ombord. Det är den första i raden av utflykter från den trygga, borgerliga hemmiljön, som barnen oförskräckt företar sig. En gång följer de en "vandrare", som visar sig vara en olycklig tjyv, till hans hemska boning i en kall lada på Haga. En annan gång besöker de en lika olycklig "häxa" i hennes lika ruffiga stuga i Ytterhiske. Bägge gångerna lyckas barnen genom sin troskyldighet omvända de stackars olyckliga människorna till en värdigare tillvaro. Trovärdigast och mest levande skildrar FÅ barnens ombonade inomhusliv, deras förhållande till varandra och till retsamma storasyskon (bland dem fanns de blivande konstnärerna Helmer Osslund och Elis Åslund och, på Folkes sida, tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger). Berättelsen, som redan av samtida recensenter fick högt beröm, har en friskhet som stått sig och inte minst genom de glimtar den ger av en stad som totalt ödelagts av branden, har den ett ovedersägligt kulturhistoriskt värde.

Lindskog, Gerda Helena, *Norrbarn: Norrland i 1900-talets svenskspråkiga barn- och ungdomslitteratur,* h:ström - Text & kultur, Umeå, 2013